

**A NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM
MUNKAVÉDELMI ÉS FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI ELLENŐRZÉSEKRE
VONATKOZÓ
2025. ÉVI ORSZÁGOS HATÓSÁGI ELLENŐRZÉSI TERVE**

**a munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóság tervezett
ellenőrzéseinek végrehajtásához**

1. Jogsabályi háttér

A fővárosi és vármegyei kormányhivatalok hatósági ellenőrzési terv készítési kötelezettségéről a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022.(XII.23.). Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 28. §-a rendelkezik.

A Kormányrendelet 28. § (1) bekezdése szerint, a szakmai irányító miniszter legkésőbb az ellenőrzési időszakot megelőző 45. napig országos hatósági ellenőrzési tervet készít az irányítási jogkörébe tartozó feladatok tekintetében a kormányhivatalok által lefolytatandó hatósági ellenőrzésekről, és gondoskodik annak az általa vezetett minisztérium honlapján történő közzétételéről.

A Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 182/2022. (V. 24.) Korm. rendelet 103. §-a a nemzetgazdasági miniszter feladat és hatáskörébe utalja – többek között – a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatos szakmai területek felügyeletét.

Az ellenőrzési tervben rögzítettek a munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóságok 2025. évre tervezett ellenőrzéseire vonatkoznak.

2. Az ellenőrzési tervre vonatkozó követelmények

Az ellenőrzési terv célja, hogy meghatározza a fővárosi és megyei kormányhivatalok munkavédelmi, foglalkoztatás-felügyeleti hatósági ellenőrzést végző szakterületei részére a 2025. évi hatósági ellenőrzési tervük összeállításához szükséges szakmai követelményeket.

Kiemelt szempont annak elősegítése, hogy az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkakörülmények valósuljanak meg, továbbá hogy a munkavállalók alapvető jogai érvényesüljenek, rendelkezzenek rendezett jogviszonnyal, ami csökkenti a jogkövető vállalkozások versenyhátrányát, segíti a munkahelyek megtartását, és az új, legális (adózó) munkahelyek létesítését, valamint előmozdítja az állam gazdaságfehérítési céljait.

A komplex tervezés érdekében a szakmai irányító szerv a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 81/A. §, illetve az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet 5. § e) pontja és 15. § (2) bekezdése alapján jelen hatósági ellenőrzési tervre tekintettel, ezzel egyidejűleg dolgozza ki és

teszi közzé a hatósági ellenőrzés 2025. évi alapvető követelményeit rögzítő ellenőrzési irányelvet.

A kormányhivatalok illetékességi területükön jogszabály által meghatározott hatáskörben hatósági ellenőrzési feladatokat látnak el. Jelen hatósági ellenőrzési terv kizárólag ezen feladatok közül határoz meg konkrét vizsgálati területet, így a feladatok végrehajtása külön anyagi forrást nem igényel.

1. MUNKAVÉDELMI ELLENŐRZÉSI FELADATOK

1.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó ágazati jogszabályok

- A munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.)
- Az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet.

1.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, ütemezése, ellenőrzési időszak

1.2.1. Tárgya: Előadó-művészeti szervezetek munkavédelmi szempontú célvizsgálata

Célja:

A munkabalesetek csökkentése, megelőzése

A célvizsgálat indoka: Az előadó-művészeti szervezetek tevékenysége során egyedi technikai megoldásokkal szükséges támogatni a művészeti igényeket, mely különösen nagy szakértelmet igényel a tervezés és a kivitelezés során is. Az elmúlt években bekövetkezett munkabalesetek ráirányították a figyelmet az előadó-művészeti szervezetek tevékenységének veszélyeire. Az országos átfogó ellenőrzés várhatóan növelni fogja az előadó-művészeti szervezetek tevékenységét kiegészítő tervezési és szakipari tevékenységet (faipar, fémipar, veszélyes vegyi anyagokkal munkát) végzők munkavédelmi tudatossága mellett az előadásokban szereplők biztonságát is.

Ellenőrizendő időszak: 2025. 05. 01.- 2025. 05. 31.

1.2.2. Tárgya: III. fokú hőségriadó során országosan elrendelt akció ellenőrzés

Célja: A rendkívüli klimatikus viszonyok miatt a munkáltatók és munkavállalók betartják-e a vonatkozó jogszabályokat, csökkentve ezzel a hőkimerülés vagy hőséguta okozta súlyos munkabalesetek és egészségkárosodások számát.

Ellenőrizendő időszak: III. fokú hőségriadó esetén elrendelés alapján

1.2.3. Saját kezdeményezésű vármegyei célvizsgálat

A munkavédelmi ellenőrzést végző hatóságok által az illetékességi területük gazdasági szerkezete, munkabaleseti helyzete és az ellenőrzési tapasztalataik figyelembe vétele alapján kiválasztott tevékenység, szakma vagy ágazat célvizsgálata.

Célja: A munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálata.

Ellenőrizendő időszak: 2025-ben vármegyénként meghatározott időszakokban.

1.2.4. Előre bejelentett ellenőrzés

Az előre bejelentett ellenőrzés az ellenőrzést megelőzően egy hónappal történő kiértesítés alapján, több kormánytisztviselő által végzett helyszíni ellenőrzés a tárgyban kiadott módszertani útmutató szerinti tartalommal, elsősorban a külföldieket vagy vendégmunkásokat foglalkoztató munkáltatókra tekintettel.

Célja: A munkáltatók munkavédelmi rendszerének ellenőrzése és a munkavállalókat érintő veszélyforrások vizsgálata.

Ellenőrizendő időszak: 2025-ben vármegyénként nevesített időszakokban.

1.3. A hatósági ellenőrzés típusa, eszköze

Típusa:

- Célvizsgálat: Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl. egy tevékenységnek a munkavédelmi szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően jellemzően legalább három hétig tart és az ellenőrzést végző kormánytisztviselők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.
- Akcióellenőrzés: Olyan ellenőrzés, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel az Mvt. 81. § (4) bekezdésében, felsorolt összes ellenőrzési tárgykört. Módszerét illetően maximum három hétig tart és az ellenőrzést végző kormánytisztviselők többsége részt vesz az ellenőrzéseken.
- Komplex ellenőrzés: Az olyan ellenőrzés, amely magában foglalja a szakmai irányításért felelős szervezeti egység iránymutatása szerint a munkáltatók általános munkavédelmi feladatainak teljes körű vizsgálatát.
- Előre bejelentett ellenőrzés: Az ellenőrzést megelőzően egy hónappal történő kiértesítés alapján, több ellenőrzést végző kormánytisztviselő által végzett helyszíni ellenőrzés a tárgyban kiadott módszertani útmutató szerinti tartalommal.

- Közérdekű bejelentés, panasz vizsgálata: A bejelentés (panasz) valamennyi, a munkavédelmi ellenőrzést végző hatóság hatáskörébe tartozó kérdésére ki kell terjednie. A bejelentés, panasz kapcsán, ha az átfogóbb jogsértésre utal, ki kell terjednie a komplex ellenőrzés alatt nevesített minimális szakmai tartalomra.

Eszköze:

- Helyszíni ellenőrzés
- Iratvizsgálat (Munkavédelmi dokumentációk vizsgálata)

1.4. A célvizsgálatok során kiemelt szempontok

- Az előadó-művészeti szervezetek tevékenysége munkavédelmi szempontú célvizsgálatának időtartama alatt a vármegyei munkavédelmi hatóságok az illetékességi területükön működő színházakat, a fővárosi munkavédelmi hatóság legalább 5 színház ellenőrzését végezzék el.
- Az ellenőrzések során a munkabiztonsági és munkaegészségügyi követelmények megvalósulását is vizsgálni kell.
- Az országos célvizsgálatok, akcióellenőrzések lefolytatásához a Nemzetgazdasági Minisztérium szakmai irányításért felelős szervezeti egysége vizsgálati szempontrendszert bocsát a munkavédelmi ellenőrzést végző hatóság rendelkezésére.
- Az ellenőrzések eredményeit az ellenőrzést lefolytató hatóság összesíti a szakmai irányító által megküldött szempontrendszer alapján.

1.5. Soron kívüli akcióellenőrzések

A foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter a munkavédelmet érintő változások, rendkívüli események vagy körülmények miatt (pl. súlyos munkabalesetek növekedése, a munkabaleseti és foglalkozási megbetegedések statisztikai trendjének változása, egyes ágazatokban bekövetkező kedvezőtlen változások, jogszabályváltozások az ellenőrzési terven felül akcióellenőrzést rendelhet el.

2. FOGLALKOZTATÁS-FELÜGYELETI ELLENŐRZÉSI FELADATOK

2.1. A hatósági ellenőrzési jogkör jogalapját meghatározó legfontosabb ágazati jogszabályok

- a foglalkoztatást elősegítő szolgáltatásokról és támogatásokról, valamint a foglalkoztatás felügyeletéről szóló 2020. évi CXXXV. törvény,
- a foglalkoztatás-felügyeleti hatóság tevékenységéről szóló 115/2021. (III. 10.) Korm. rendelet

- az állami foglalkoztatási szerv, a munkavédelmi és munkaügyi hatóság kijelöléséről, valamint e szervek hatósági és más feladatainak ellátásáról szóló 320/2014. (XII. 13.) Korm. rendelet.

2.2. A hatósági ellenőrzés tárgya, célja, ütemezése, ellenőrizendő időszak

- 2.2.1. Tárgya: A foglalkoztatásra irányuló jogviszony megszűnésével összefüggő - a munkavállalót megillető - igazolás kiállítására és kiadására, valamint a jogviszony megszűnéséhez, megszüntetéséhez kapcsolódó elszámolás megtörténteire vonatkozó jogszabályok rendelkezéseinek ellenőrzésére irányuló célvizsgálat

Célja: A munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata által, különös tekintettel arra, hogy ebben a tárgykörben az elmúlt időszakban nem történt hasonló jellegű vizsgálat, valamint, hogy a hatósághoz beérkező munkavállalói panaszok legnagyobb része évek óta erre a szabálytalanságra vonatkozik.

Ütemezése: 2025. március-április

Ellenőrizendő időszak: 2024. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

- 2.2.2. Tárgya: A munkavállalók jogviszonyának rendezettsége érdekében a foglalkoztatásukra vonatkozó alapvető szabályok érvényre juttatására irányuló akcióellenőrzés

Célja: A munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, illetve a tisztességes, jogkövető vállalkozások versenyhátrányának csökkentése a bejelentés nélküli foglalkoztatás feltárása által

Ütemezése: 2025. június-július

Ellenőrizendő időszak: 2024. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

- 2.2.3. Tárgya: A munkaidőre, pihenőidőre és a nyilvántartásra vonatkozó szabályok célvizsgálata

Célja: A munkavállalók alapvető jogai érvényesülésének elősegítése, a 2012. évi I. törvény gyakorlati érvényesülésének vizsgálata által, különös tekintettel arra, hogy ebben a tárgykörben az elmúlt időszakban nem történt hasonló jellegű vizsgálat, valamint, hogy ezek a szabálytalanságok képezték évek óta a megállapított jogsértések jelentős részét.

Ütemezése: 2025. szeptember-október

Ellenőrizendő időszak: 2024. január 1. napjától a vizsgálat időpontjáig tartó időszak.

2.3. A hatósági ellenőrzés típusa, eszköze

Típusa:

- Célvizsgálat: olyan – legkevesebb három hétig tartó – ellenőrzés sorozat, ami konkrét ellenőrzési célra irányul (pl. foglalkoztatás jogszerűségének foglalkoztatás-felügyeleti szempontú vizsgálata egy nemzetgazdasági ágazatban) és nem öleli fel a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságra vonatkozó jogszabályokban felsorolt összes ellenőrzési tárgykört.
- Akcióellenőrzés: olyan, a célvizsgálatnál rövidebb időtartamú ellenőrzés sorozat, ami konkrét ellenőrzési célra irányul és nem öleli fel a foglalkoztatás-felügyeleti hatóságra vonatkozó jogszabályokban felsorolt összes ellenőrzési tárgykört.

Eszköze:

- helyszíni ellenőrzés,
- iratvizsgálat
- elektronikus nyilvántartások lekérdezése.

2.4. A hatósági ellenőrzés során kiemelt szempontok

- a kiemelt területeken vizsgálni kell az ellenőrzött munkáltatók foglalkoztatási gyakorlatát, fel kell tárni a munkavállalók jogait sértő foglalkoztatás-felügyeleti hatáskörbe tartozó szabálytalanságokat;
- az országos célvizsgálatok, akcióellenőrzések lefolytatásához a szakmai irányításért felelős szervezeti egység vizsgálati szempontrendszer bocsát a foglalkoztatás-felügyeleti ellenőrzést végző hatóság rendelkezésére;
- az ellenőrzések eredményeit az ellenőrzést lefolytató hatóság összesíti a szakmai irányító által megküldött szempontrendszer alapján.

Budapest, 2024. *október 22.*

Nagy Márton István
nemzetgazdasági miniszter
nevében és megbízásából:

Dr. Czomba Sándor
foglalkoztatáspolitikáért felelős államtitkár

